BO. 1950 S. 36

Müzakere Usulü:

BİLİNEN şeylerdendir ki, İttihat ve Terakki'nin kaybettiği harb, Türkiyeyi elim vaziyetlere sokmuştu. (Mondros) mütarekesi, memleketin sevkulceyş noktasından ehemmiyetli noktalarını ecnebi işgal veya kontrolu altına soktu. Merkezde, İstanbulda, feci bir fırkacılık ihtirası başladı: Hürriyet ve İtilâf, İttihat ve Terakki... Memleket düşman cizmeleri altında çiğnenirken, biz, İtilâfçılık ve İttihatçılıkla uğraşıyorduk. Yunanlılar İzmiri, ardından Aydını işgal ettiler. Balıkesirde (Redd-i ilhak) heyetleri teşekkül etti. İstanbulda muazzam mitingler tertip edildi. Amerikan ve İngiliz mandası istiyenler oldu. İtalyanlara temayül edenler bulundu veya görüldü.

Millî Mücadele başladı. Erzurum, Sıvas Kongreleri yapıldı. 336 Nisanında Ankarada Büyük Millet Meclisi teşekkül etti. 338 senesi Ağustosunun 26 ncı günü başlıyan Büyük Taarruz, düşmanı denize döktü; memleket kurtuldu. Mudanya Konferansında hatalar yapan İsmet Paşa, Garbî Trakyayı Yunanistana bıraktı. Bu noktanın münakaşası yeri, bu mevzu değildir.

Lozan Konferansı aktedildi. Sultan Vahideddin İstanbuldan ayrıldı. Hükümdarlık kaldırıldı. O da bitti. Memleket ve millet düşmana esaretten kurtulmuştu. Bunlar, hep takdirlerle, sitayişlerle yâdedilecek büyük kazançlardır. Tarih Mustafa Kemali bu cepheden (Büyük) olarak kaydedecektir. Gel gelelim, asıl bozgun da bundan sonra başlamıştı. Kâzım Karabekir Paşanın ifşaatiyle, merhum Sultan Vahideddin tarafından suret-i mahsusada (Şark) ta bir hareket yapmaya memur edildiği tahakkuk eden Mustafa Kemal Paşa, zaferi istismar etmek istedi. İlk iş olarak Millî Mücadelede kan dökmüş, büyük fedakârlıklar yapmış kumandanları rekabet sahasından atmağa çalıştı. Çünkü onların varlığı, hususî düşüncelerine engel olacaktı. Binaenaleyh samimiyetsizlik başladı. Meclise Cumhuriyet kabul ettirildi: (Milletin kendini bizzat idare edeceği) esası ilân edildi. Hattâ, milletin başına bir de mevhum taç giydirildi: Artık Türk halkı, Türk köylüsü efendi, hükümdar ve her şey olmuş, (Başına taç giyen millet) vasfını almıştı. Reisicumhurdan itibaren bütün Vekiller, kahramanlar, mebuslar, fedakârlar hep (Başına taç giyen) milletin uşağı olmuşlardı. Efendi kendisini bildiği gibi idare edecek, uşaklar da, aldıkları maaşlar, aylıklarla kıt kanaat geçinip millî itilânın inkişafına çalışacaklardı.

Fakat, Cumhuriyetin millete değil, aledederecat üç beş şahsa birer taç giydirmiş olmaktan başka faydası görülemedi. Bu tacı giyenle giydirilenlerin, ilk iş olarak, artık milletin ta kendisine intikal ettiğini söyledikleri saraylara yerleştikleri görüldü. Cumhuriyetin fazileti mi böyle icap ettiriyordu, yoksa padişahlardan kalan saraylarda sonradan görme bir hak hırsı mı, millete kalan yeni (milli binalar) a tecredi vârisler yaratmıştı? İşte bu nokta tenvir ve teneyyüre muhtaçtır zannedilir. Büyük Zaferden sonra millî felâkete varan başlangıçları birkaç safha üzerinde hulâsa suretiyle mütalâa mümkündür:

1 — Aklı başında ve hakiki ilim ve irfan ve tecrübe sahibi şahsiyetler...

2 — Diktatörlerin etrafına toplanan tufeyliler...

3 — İkisi arasında kalan mutedil ve hamiyetli zevat...

4 — Diktatör tufeylilerinin payidahladıkları açıkgöz taraftarlar.

Malûm hakikatlerdendir ki, Milli Mücadele esnasında muhtelif Anadolu menatıkında münevver ve aklı başında insanlar çalışıyorlardı. Bunların içinde en muktedir kumandanlar bulunduğu gibi, en zeki ve dirayetli siviller de vardı. Mertebe, kabiliyet, ilim farkları gözetmiyen bu adamlardan herbiri, Türk vatanının bir köşesinde mütevazı vazifeler almışlardı. Bunlardan hiçbiri, bir şahsın ihtiraslarını temin veyahut teskin ve tatmine çalışabilecek gaflet kabiliyetini haiz değildi. Sâf ve budala olduklarına da ihtimal verilemez. Şu halde, gayenin istihsali emrindeki samimiyetlerinden başka zayıf noktaları yokta denebilir.

İşte bu zevatın, bidayetteki samimiyet ve hamiyetperverliklerini dâvanın sonuna kadar bozmadıklarını kat'iyen muhakkaktır. Hal böyle olmasaydı, millî vahdetin daha başlangıçta darmadağın olup parçalanmamasına hiçbir sebep ve mâni de kalmazdı.

Binaenaleyh, zekâsının inceliği hiç de inkâr edilemiyecek olan Mustafa Kemal Paşanın, kendi hesabına başkalarındaki hamiyetli vatan endişesini istismar etmediğini iddia etmek pek safdillik olacaktır. Buna nasıl meydan verilmiş olduğu noktasına gelince, bu suale, o zaman memleketi yer yer çiğnemekte olan Yunan ordularının varlığını işhat ile cevap vermek doğru bir hareket olur.

Şüphesiz Yunanlılar (İzmir) ve (Aydın) ı işgal etmemiş olsalardı. Mustafa Kemal Paşa, ya merhum

Bir Mektuptan:

VATANA sadakat şu üç vasıfla olur: 1. İslâm olmak... 2. Türk olmak... 3. Maddî bir alâkayla bu topraklara bağlı bulunmak... Şu üç vasfı haiz olan bir kimsenin vatanına ve milletine hiyaneti muhaldir. Hiyanetin, işte bu vasıflara malik bulunmıyan kimselerden zuhuru kadar tabiî ve bedihî bir şey olmaz.

Ben, hamdolsun, Şemseddin-i Sivasî torunlarından olarak Müslüman oğlu Müslüman ve Türk oğlu Türküm; maddî vatan alâkama gelince, bu cihet, resmen adıma kayıtlı ve aileden mevrus emlâk, arazi ve akar ile sabittir. Öyleyse ben, böyle bir şaibeden münezzehim.

Bahis mevzuu zata gelince: O, evvelâ İslâm değildir. Zira İslâmiyetten inhiraf ve infisalini Kâinatın Fahrı Efendimize «Donsuz Bedevi» ve Kur'ana «Kara Kitap» diyerek göstermiştir.

İkincisi, Türk değildir. Bu ciheti bilenler bilir.

Üçüncüsü, vatanda, aile yoliyle bir dikili ağaca bile sahip olmamıştır.

Şemseddin-i Sivasî torunlarından Şeyh Recep

İZÜ – İSMAİL KARA TÜRKİYE'DE DİNİ HAYAT ARŞİVİ

B.Ü. 1950. S.36

Birinci Cumhurreisi Meselesi Halledilmeden Bu Memlekette Hiç Bir Dâva Konuşulamaz!!!

Vahideddinin yaver-i hâsı kalacak ya da, Damat Ferit Paşa kabinesinde Harbiye Nazırı sıfatiyle o zaman için kendisince aksay-ı emel olan meramına nail olacaktı. Bu da muhakkak böyledir.

Millî Mücadelede samimiyetle çalışan vatanperverler, büyük neticenin istihsalinden sonra kurulmak istenen diktatörlüğe iğmaz-ı ayn edemezlerdi. Hassaten Millet Meclisinde kuvvetli gruplar vardı Mustafa Kemal bu ciheti gayet iyi bildiği için, âtiyen kendisine muarız olabilecek büyük kumandanları bulundukları cephelerden oynatmak fırsatını elde etmişti. Bunlardan bazılarını, evvelâ ordu müfettişliği, arkasından mebuslukla Meclis binası altına ve fakat göz hapsine aldı. (Terakkiperver Fırka)nın teşekkülü bu yüzdendir. Yine Millî Mücadelede en ileri safta buulnmuş ve yürümüş zevatın aynı fırka etrafında birleşmiş olmaları, yukarıdaki iddiaların canlı birer misalidir.

Mücadele bidayetindeki İkinci Grup gibi, Terakkiperver Fırka dahi Mecliste büyük bir ekseriyet almıştı. Çünkü, bu fırkada akıl başında, ilim ve irfan sahibi hakiki tecrübeler görmüş zevat vardı Bundan başka, Rauf Bey gibi müessem namus tanınıp sevilmiş adamlar, (Terakkiperver Fırka)yı teşkil edenlerdi.

Mustafa Kemal, yeni kuvvetli grup karşısında pek dermeçatma adamlarla bırakılmış oluyordu ki, onun bu fırkayı dağıtabilmek için tatbik ettirdiği plânlar, henüz unutulmamıştır. Meselâ, meşhur Nutuk'ta tahlil edilen bir (Rauf Bey-İsmet Paşa) rekabetini çıkaranın da, bizzat kendisi olduğu gibi. Bu hâdise olmasaydı, Rauf Bey Mustafa Kemalin bütün ihtiraslarına uyar bir siyaset takip edecek miydi? Yahut, Kâzım Karabekir Paşa (Cumhuriyet İcra Vekilleri Heyeti) arasına katılmış olsaydı, bugünkü menkûp vaziyette kalır mıydı? Refet Paşa bir vakitler açıkça talep ettiği (koalisyon) heyetine alınmış olsaydı, (Terakkiperver Fırka) teşekkül eder miydi? suallerinin münakaşası yeri burası değildir. Onlar, sıralarına ve zamanlarına tarihedilmektedir.

Burada tahlil edilmek istenen safha, olgun ve mütekâmil adamların hususi maksat ve ihtiraslarına âlet ve vasıta olup olamıyacakları noktasıdır. Böyle de bulunsa, bu zevatla beraber birçok aklı başında münevverlerin er geç Mustafa Kemalden ayrı düşeceklerine şüphe edilemezdi. Bu emri vâkii müstakbel muarızlarından çok daha evvel keşfetmek liyakatinde olan Mustafa Kemalin şeytanca (taktik)leri (zafer sonu vahdetinin) bir an evvel kendi lehine parçalanmasını temin etmiştir. İşte o kadar!

Zira Mustafa Kemal kendi infiradını, tahayyül ettiği istibdadı yaratıp kurarak esaslaştırmak için namuslu, seciyeli, efkâr-ı umumiye nazarında muhterem tanınmış sahsiyetlere muhtaç değildi. Olmadığını da pekâlâ takdir ediyordu. O, bilâkis yetişmiş adamlardan ziyade yeni yetişeceklere ihtiyacı olduğunu anlıyordu veya anlamıştır ki, muzmerine kendisinde (normal) bir istikamet cereyanı vermek için, arzularına körükörüne mütavaat edecek bir muhit yaratmağa çalıştı.

Böyle bir muhit de kimlerden ibaret olabilirdi? Şüphesiz, haris, cahil, para ve sefahet düşkünlerinden! Bunlardan bir kısmı, zaten etrafında, yanında ve maiyetinde vardı. Hepsi de Millet Meclisinde mebus sıfatını haiz adamlardan mürekkepti. Milli Mücadele tarihi dikkatle tetkik edilecek olursa, mücadeleden evvel heyet-i içtimaiye arasında yirmi yedinci sınıf vatandaşlardan ibaret olan bu zevatın Millet Meclisindeki birinci safta gelen vatandaşlar karşısında Mustafa Kemali tutan grup olduğu görülecektir. Tufeyliler grupu ki, efendilerinin muvaffakiyetsizliği neticesinde cemiyet içinde lâyık oldukları mevkie düşeceklerini herkesten iyi bilip takdir ediyorlardı.

Üçüncü ve birincilerle ikinciler arasında kalan hamiyetli zevata gelince; bunlar, tabiatiyle birinci sınıfa iltihak etmeğe mecburdular. Muhalif grupa temayül gösterdikleri için de, bütün bütün (saf hariçi) kalmağa mahkûm oldular Esas muhalefet yıkılınca, yeni üç vaziyet hâsıl oldu:

1 — Diktatör ve kanlı istibdat (hükûmettekiler)...

2 — Tufeyliler saltanatı (Meclis ve diktatörün şamar uşakları)...

3 — Halk Fırkası denilen teşekkül (Ve zincirleme usulü soyguncu açıkgözler hâkimiyeti)...

İşte, siyasi ihtirasların tahakkuku için (millî vahdet) i hakikî varlığından ayırmaya sebebiyet veren esbap ve âmiller bunlardan ibaret bulunuyor ki, milletin bünyesinde esasen tufeyli ve soyguncu geçinen (yepyeni bir sınıf) ın, sınıf da değil, bir (soyguncular zümresi)nın teşekkülünü bâis olmuştur. Mustafa Kemalin büyük mesuliyetlerinden bellibaşlısı budur.

Vaktiyle Bulgaristanda çıkan (Yarın mecmuasından):

Arif ORUÇ

Başka bir mektuptan :

AHALİ Partisi Reisi ve ilk muhaliflerden Abdülkadir Kemali'nin, birinci Cumhur Reisiyle arasında geçmiş bir muhavereden ve ona yazdığı bir mektuptan aynen:

Siz — Niçin benim fırkama gelmiyorsunuz?

Ben — İki sebeple paşam!

Siz — Ne gibi?

Ben — Evvelâ şu: Halk Fırkasını teşkil ettiğiniz zaman: ben, davet ettiğini zmebuslardan değilim. İkincisi: Siz bir askersiniz; çok korkuyorum ki, vatan kurtulduktan sonra milletin başına bir belâ kesilmiyesiniz!

Siz — Meselâ?

Ben — (Napolyon) veya (Kromvel) gibi...

Siz — (Napolyon) kadar küçülmiyeceğim; (Kromvel) gibi de, öldükten sonra mezarımı çiğnetmiyeceğim!

Ben — Şu halde, paşam, vatan kurtulduktan sonra ne yapacaksınız?

Siz — Kemalî, seni namusumla temin ederim ki, vatan kurtulduktan sonra, asrî ve medenî bir devlet teşkilinden başka emelim yok.

Asrî ve medenî devlet mefhumiyle ne kastettiğini pek kısa bir zaman sonra anladım.

İZÜ - İSMAİL KARA TÜRKİYE'DE DİNİ HAYAT ARŞİVİ